

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮMONIŲ IR ĮMONIŲ GRUPIŲ ATSKAITOMYBĖS
ĮSTATYMO NR. XIV-2811 41 STRAIPSNIO IR PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO,
LIETUVOS RESPUBLIKOS VERTYBINIŲ POPIERIŲ ĮSTATYMO NR. X-1023
PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS VERTYBINIŲ
POPIERIŲ ĮSTATYMO NR. X-1023 2, 12, 13, 14, 22, 27, 37 STRAIPSNIŲ, PRIEDO
PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 15¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO NR. XIV-
2813 10 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ AIŠKINAMASIS
RAŠTAS**

1. Įstatymų projektų rengimą paskatinusios priežastys, parengtų projektų tikslai ir uždaviniai

Priežastys.

2024 metų rugsėjo mėnesį paskelbtoje Mario Draghi ataskaitoje¹ pabrėžiama, kad Europos Sąjungoje (toliau – ES) reikia kurti tokią reguliacinę aplinką, kuri prisidėtų prie ES įmonių konkurencingumo. Ataskaitoje atkreiptas dėmesys, kad 2022 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2022/2464, kuria iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 537/2014, Direktyva 2004/109/EB, Direktyva 2006/43/EB ir Direktyva 2013/34/ES dėl įmonių informacijos apie tvarumą teikimo, (toliau – Bendrovių tvarumo atskaitomybės direktyva) įgyvendinimas iš ES įmonių reikalauja daug atitikties kaštų ir kelia didelę administracinę naštą.

2024 m. lapkričio 8 d. Budapešto deklaracijoje, nustačiusioje Naująją Europos konkurencingumo kursą², ES lyderiai pritarė vadinamajai paprastinimo revoliucijai, kuri užtikrintų paprastą ir pagrįstą reguliacinę aplinką verslui bei sumažintų administracinę naštą.

Remdamasi Mario Draghi ataskaitos rekomendacijomis, 2025 m. sausio 29 d. Europos Komisija (toliau – Komisija) paskelbė komunikatą „Konkurencingumo kompasas Europos Sąjungai“³ (toliau – Komunikatas), kuriame nurodė, kad parengs pirmąjį „Omnibus“ dokumentą (toliau – dokumentas „Omnibus I“), siūlantį supaprastinimą tvarių finansų atskaitomybės, tvarumo išsamaus patikrinimo ir taksonomijos srityse. Vienas iš Komunikato tikslų yra sumažinti administracinę, atskaitomybės naštą 25 procentais, o mažoms ir vidutinėms įmonėms 35 procentais iki Komisijos kadencijos pabaigos.

Atsižvelgdama į Komunikato tikslus, 2025 m. vasario 26 d. Komisija paskelbė dokumentą „Omnibus I“⁴, kuris apima pasiūlymus paprastinti reglamentavimą, susijusius su:

1. 2025 m. balandžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2025/794, kuria iš dalies keičiamos direktyvos (ES) 2022/2464 ir (ES) 2024/1760, kiek tai susiję su datomis, nuo kurių valstybės narės turi taikyti tam tikrus įmonių informacijos apie tvarumą teikimo ir įmonių tvarumo išsamaus patikrinimo reikalavimus, (toliau – *Stop the clock* direktyva);

2. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva, keičiančia direktyvas (ES) 2006/43/ES, 2013/34/ES, Bendrovių tvarumo atskaitomybės direktyvą, (ES) 2024/1760, kiek susiję su tam tikrais bendrovių tvarumo atskaitomybės ir išsamaus patikrinimo reikalavimais, (toliau – pasiūlymas paprastinti reglamentavimą);

3. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu, keičiančiu 2023 m. gegužės 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2023/956, kuriuo nustatomas pasienio anglies dioksido korekcinis mechanizmas, kiek tai susiję su pasienio anglies dioksido korekcinio mechanizmo supaprastinimu ir stiprinimu.

Tikslai ir uždaviniai.

Lietuvos Respublikos įmonių ir įmonių grupių atskaitomybės įstatymo Nr. XIV-2811 41 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projekto (toliau – IĮGAĮ projektas), Lietuvos Respublikos

¹ „The future of European competitiveness“, September 2024.

² Budapest Declaration on the New European Competitiveness Deal, 8 November 2024.

³ Communication from the Commission to the European Parliament, the European council, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions, COM (2025) 30 final: A Competitiveness Compass for the EU.

⁴ Omnibus I - European Commission.

vertybinių popierių įstatymo Nr. X-1023 priedo pakeitimo įstatymo projekto (toliau – VPĮ projektas) ir Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo Nr. X-1023 2, 12, 13, 14, 22, 27, 37 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-2813 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto (toliau – VPĮ pakeitimo projektas) (toliau kartu – Įstatymų projektai) tikslas – perkelti *Stop the clock* direktyvos nuostatas į nacionalinę teisę. Siekiant kuo skubiau įmonėms suteikti teisinio aiškumo dėl informacijos tvarumo klausimais teikimo vadovybės ataskaitose terminų nukėlimo, *Stop the clock* direktyvoje nurodyta, kad šias nuostatas valstybės narės į nacionalinę teisę turi perkelti iki 2025 m. gruodžio 31 d.

Šiuo 2 metų atidėjimo laikotarpiu numatoma priimti ir į nacionalinę teisę perkelti pasiūlymo paprastinti reglamentavimą nuostatas, kuriomis siekiama reikšmingai supaprastinti reguliacinę aplinką verslui siekiant padidinti ES įmonių konkurencingumą ir ekonomikos augimą ir toliau siekiant tvarios plėtros.

2. Įstatymų projektų iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymų projektus parengė Lietuvos Respublikos finansų ministerijos Atskaitomybės, audito, turto vertinimo ir nemokumo politikos departamento (direktorė Ingrida Muckutė, tel. +370 635 47 438, vyresnioji patarėja Paulė Svorobovičienė, tel. +370 647 16 893) specialistai, atsakingas asmuo – Atskaitomybės ir apskaitos metodologijos skyriaus (vedėja Sonata Lebednykienė, tel. +370 678 01 697) vyriausioji specialistė Greta Lipskytė, tel. +370 640 76 227.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami Įstatymų projektuose aptarti teisiniai santykiai

Lietuvos Respublikos įmonių ir įmonių grupių atskaitomybės įstatymo (toliau – ĮIGAĮ) 41 straipsnio 12 dalyje nurodytos vadinamosios 2 bangos įmonės, kurios yra didelės⁵ akcinės bendrovės (toliau – AB), uždarnosios akcinės bendrovės (toliau – UAB), valstybės ir savivaldybės įmonės, tikrosios ūkinės bendrijos (toliau – TŪB) ir komanditinės ūkinės bendrijos (toliau – KŪB), kurių visi tikrieji nariai yra AB, UAB ir didelių įmonių grupių⁶ patronuojančiosios įmonės, į (konsoliduotąją) vadovybės ataskaitą įtraukia (konsoliduotąją) informaciją tvarumo klausimais už 2025 m. sausio 1 d. ir vėliau prasidedančius finansinius metus. Atitinkamai Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo Nr. X-1023 2, 12, 13, 14, 22, 27, 37 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15¹ straipsniu įstatymo (toliau – VPĮ pakeitimo įstatymas) 10 straipsnio 4 dalyje nurodyta, kad kiti dideli emitentai, nei nurodyta VPĮ pakeitimo įstatymo 10 straipsnio 3 dalyje⁷, ir patronuojančiosios įmonės informaciją tvarumo klausimais vadovybės ataskaitoje ir (arba) konsoliduotojoje vadovybės ataskaitoje pateikia pradedant 2025 m. sausio 1 d. ar vėliau prasidedančiais ataskaitiniais laikotarpiais.

ĮIGAĮ 41 straipsnio 13 dalyje nustatyta, kad vadinamosios 3 bangos įmonės, kurios yra mažos ir vidutinės įmonės, kurių vertybiniais popieriais leista prekiauti reguliuojamoje rinkoje, informaciją tvarumo klausimais į (konsoliduotąją) vadovybės ataskaitą įtraukia už 2026 m. sausio 1 d. ar vėliau prasidedančius ataskaitinius laikotarpius. Atitinkamai VPĮ pakeitimo įstatymo 10 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad emitentai, kurie pagal ĮIGAĮ yra vidutinės ir mažos įmonės, informaciją tvarumo klausimais vadovybės ataskaitose pateikia pradedant 2026 m. sausio 1 d. ar vėliau prasidedančiais ataskaitiniais laikotarpiais.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

⁵ Didelė laikoma įmonė, kurios rodikliai viršija 2 iš nurodytų: balanse nurodyto turto vertė – 25 000 000 eurų, pardavimo grynosios pajamos per ataskaitinius finansinius metus – 50 000 000 eurų, vidutinis metinis darbuotojų skaičius per ataskaitinius finansinius metus – 250 darbuotojų, (ĮIGAĮ 4 straipsnio 3 dalis).

⁶ Didelei įmonių grupei taikomi didelei įmonei nustatyti kriterijai (ĮIGAĮ 5 straipsnio 3 dalis).

⁷ Emitentai, kurie pagal ĮIGAĮ yra didelės įmonės ir kurių vidutinis metinis darbuotojų skaičius per ataskaitinius finansinius metus paskutinę tų metų dieną viršija 500, ir emitentai, kurie yra didelės įmonių grupės, kaip jos suprantamos pagal ĮIGAĮ, patronuojančiosios įmonės, kai įmonių grupės vidutinis metinis darbuotojų skaičius per ataskaitinius finansinius metus paskutinę tų metų dieną viršija 500, (VPĮ pakeitimo įstatymo 10 straipsnio 3 dalis).

IĮGAĮ projekto 1 straipsnio 1 dalimi, kuria keičiama IĮGAĮ 41 straipsnio 12 dalis, numatoma, kad (konsoliduotosios) informacijos tvarumo klausimais įtraukimą į (konsoliduotąją) vadovybės ataskaitą didelėms AB, UAB, valstybės ir savivaldybės įmonėms, TŪB ir KŪB, kurių visi tikrieji nariai yra AB, UAB ir didelių įmonių grupių patronuojančiosioms įmonėms siūloma nukelti 2 metus, t. y. jis būtų taikomas rengiant 2027 m. sausio 1 d. ir vėliau prasidedančių finansinių metų informaciją tvarumo klausimais. VPI pakeitimo projekto 1 straipsnio 1 dalimi, kuria keičiama VPI pakeitimo įstatymo 10 straipsnio 4 dalis, siūlytina, kad kiti dideli emitentai, nei nurodyta VPI pakeitimo įstatymo 10 straipsnio 3 dalyje, ir patronuojančiosios įmonės informaciją tvarumo klausimais (konsoliduotojoje) vadovybės ataskaitoje pateiktą pradedant 2027 m. sausio 1 d. ar vėliau prasidedančiais ataskaitiniais laikotarpiais.

IĮGAĮ projekto 1 straipsnio 2 dalyje, kuria keičiama IĮGAĮ 41 straipsnio 13 dalis, informacijos tvarumo klausimais įtraukimą į (konsoliduotąją) vadovybės ataskaitą mažoms ir vidutinėms įmonėms, kurių vertybiniais popieriais leista prekiauti reguliuojamoje rinkoje, siūloma nukelti 2 metus, t. y. jis būtų taikomas rengiant 2028 m. sausio 1 d. ir vėliau prasidedančių finansinių metų informaciją. Atitinkamai VPI pakeitimo projekto 1 straipsnio 2 dalimi, kuria keičiama VPI pakeitimo įstatymo 10 straipsnio 5 dalis, siūloma informacijos tvarumo klausimais įtraukimą į vadovybės ataskaitą emitentams, kurie pagal IĮGAĮ yra vidutinės ir mažos įmonės, nukelti 2 metus, ir jis būtų taikomas pradedant 2028 m. sausio 1 d. ar vėliau prasidedančiais ataskaitiniais laikotarpiais.

5. Galimos neigiamos priimtų įstatymų pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Priėmus Įstatymų projektus, neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką įstatymai turės kriminogeninei situacijai, korupcijai
Kriminogeninei situacijai ir korupcijai Įstatymų projektai įtakos neturės.

7. Kaip įstatymų įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Įstatymų projektais siekiama suteikti 2 ir 3 bangos įmonėms daugiau laiko pasiruošti informacijos tvarumo klausimais rengimui atidedant terminą 2 metams ir tai turėtų teigiamai atsiliiepti verslui ir jo plėtrai.

8. Ar Įstatymų projektai neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams

Įstatymų projektai neprieštarauja strateginio planavimo dokumentams.

9. Įstatymų inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Priėmus Įstatymų projektus kitų teisės aktų priimti ar keisti nereikės.

10. Ar Įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o Įstatymų projektų sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymų projektai parengti laikantis Valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas. Įstatymų projektuose nepateikiama naujų sąvokų ir jas įvardijančių terminų.

11. Ar Įstatymų projektai atitinka Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas bei ES dokumentus

Įstatymų projektai neprieštarauja Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis, yra suderinami su ES teisės aktais.

12. Jeigu įstatymams įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti

Įstatymų projektams įgyvendinti nereikia priimti įgyvendinamųjų teisės aktų.

13. Kiek biudžeto lėšų pareikalaus ar leis sutaupyti įstatymų įgyvendinimas

Įstatymų projektams įgyvendinti papildomų biudžeto lėšų nereikės.

14. Įstatymų projektų rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Įstatymų projektų rengimo metu vertinimų, rekomendacijų ir išvadų nebuvo gauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia Įstatymų projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant reikšminius žodžius pagal Europos žodyną *Eurovoc*

„Omnibus“, „Stop the clock“.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Įgyvendinant *Stop the clock* direktyvą ir keičiant informacijos tvarumo klausimais teikimo vadovybės ataskaitose terminus, ūkio subjektų prisitaikymo prie reguliavimo išlaidos neskaiciuojamos, nes termino atidėjimas prisitaikymo išlaidoms įtakos neturi.
